

İSTİHDAM VERİLERİNDEN YAVAŞLAYAN BÜYÜME SİNYALİ

Seyfettin Gürsel* ve Alper Dinçer*

Yönetici özeti

Mevsimsel düzeltilmiş tarım dışı işgücü piyasasında 2007'nin ikinci yarısından beri kendini gösteren yavaşlama eğilimi sürüyor. Tarım dışı istihdam artışı 2008'in ikinci çeyreğinde sınırlı gerçekleşti. Mevsimsel düzeltilmiş tarım dışı istihdam artışını ikinci çeyrekte yüzde 0,3 olarak tahmin ediyoruz. Ancak tarım dışı istihdamın önemli bir bölümünü oluşturan ücretlilerde yavaşlamanın bu tempoda gerçekleşmediği görülüyor. Mevsimsel düzeltilmiş veriler tarım dışı ücretlilerin 2008'in ilk çeyreğinde yüzde 2,1, ikinci çeyreğinde ise yüzde 1,4 artmış olduğuna işaret ediyor. Büyüme için daha iyi bir gösterge olan ücretliler, tarım dışı GSYH'nin (gayri safi yurt içi hasıla) yavaşlayacağına ancak dramatik biçimde gerilemeyeceğine işaret ediyor.

Tarım dışı istihdamda düşük tempoda artış

Tarım dışı istihdam 2007'nin ikinci yarısında itibaren düşük tempoda artıyor. Son açıklanan 2008 ikinci çeyrek işgücü verileri bu yavaşlama eğiliminin devam ettiğini gösteriyor. Yıllık tarım dışı istihdam artışı 442 bin kişi olarak görülürken son çeyrekteki eğilimi incelemek için başvurduğumuz mevsimsel düzeltme yöntemi ile tarım dışı istihdamın 2008'in ikinci çeyreğinde ancak yüzde 0,3 yükseldiğini tahmin ediyoruz. 2008'in ilk çeyreğinde ise mevsimsel düzeltilmiş tarım dışı istihdam artışı yüzde 0,6 seviyesindeydi.

Ücretliler artış temposunu koruyor

Ücretlilerde istihdam artışı temposunu yavaşlayarak da olsa koruyor. Ücretlilerin yıllık bazda 509 bin kişi yükseldiği gözlemlenirken mevsimsel düzeltilmiş seri ücretlilerin GSYH büyümesindeki yavaşlamaya paralel olarak 2007'inin son iki çeyreğinde sırasıyla yüzde 0,4 ve 0,7; 2008'in ilk çeyreğinde ise GSYH büyümesindeki artışla beraber yüzde 2,1 tırmandığını gösteriyor. 2008'in ikinci çeyreğinde ise ücretlilerde istihdam artışını yüzde 1,4 olarak tahmin ediyoruz. Bu hali ile tarım dışı istihdam yerine ücretliler ile GSYH'yi tahmin etmek daha anlamlı görünüyor.

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, **betam** Direktörü, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

* Alper Dinçer, **betam**, Araştırmacı, alper.dincer@bahcesehir.edu.tr

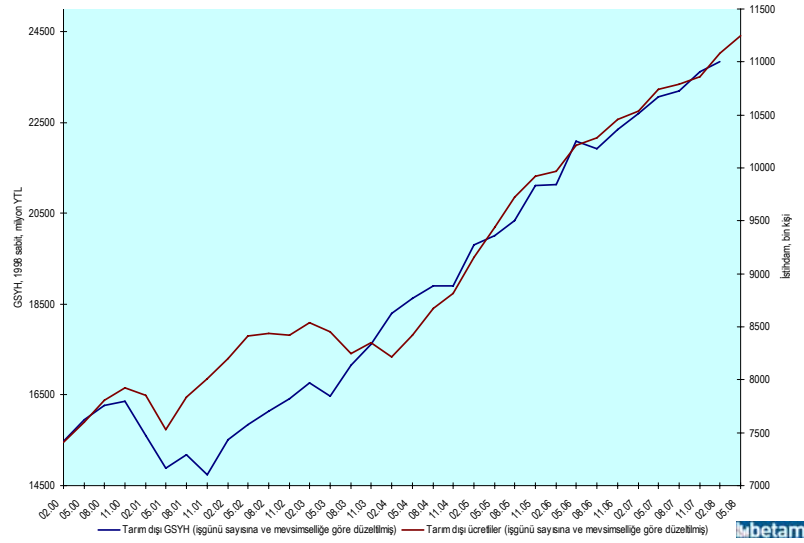
Ücretlilerde istihdam artışı ve büyüme tahmini

betam, geçen aylarda büyüme ve istihdam arasındaki ilişkiye odaklanarak tarım dışı istihdamın büyüme için önemli bir öncü göstere olup olmadığını araştırdı. Buna göre tarım dışı istihdam ve tarım dışı GSYH arasındaki ilişki son dönemde bozulurken ücretliler ve tarım dışı GSYH arasındaki ilişkinin korunduğunu görünüyor.

Ücretlilerin artış temposunu koruması ve 2008'in ilk üç ayında yüzde 2,1, ikinci üç ayında ise yüzde 1,4 yükselmiş olması tarım dışı GSYH büyümesinde yavaşlamaya işaret ediyor. Bu durumda 2008'in ilk çeyreğinde oldukça yüksek çıkan büyümenin (yüzde 6,6) ikinci çeyrekte yüzde 4,5 civarında seyredeceği görülüyor.

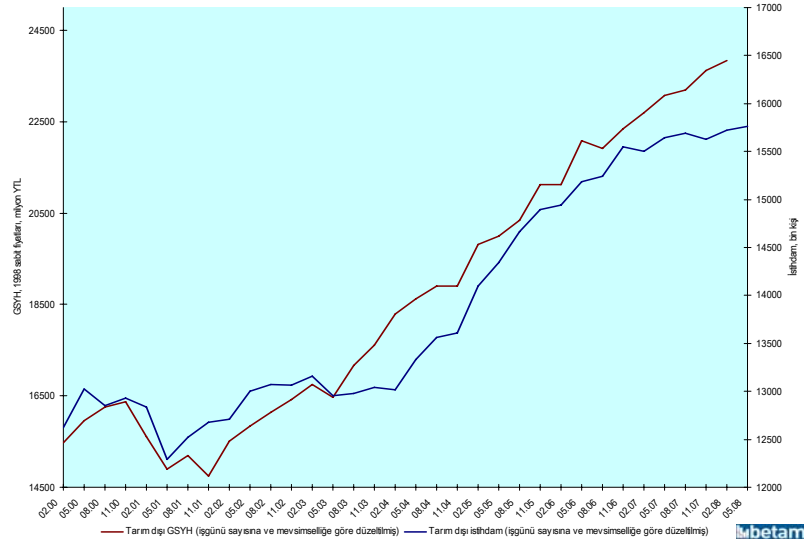
Mevsimsel düzeltmenin GSYH için 41, tarım dışı istihdam için 34 gözlem ile gerçekleştirildiğini hatırlatalım.¹ Veri kısıtı sebebiyle mevsimsel düzeltme yöntemiyle elde edilen bulgulara temkinli yaklaşmak gerekmektedir. Zaman serisi uzadıkça tahminlerdeki hata payının azalmasını beklemekteyiz. Bu süre içerisinde mevsimsel düzeltilmiş tarım dışı istihdam, ücretliler ve GSYH arasındaki ilişkiyi dikkatle izlemeye devam edeceğiz.

Şekil 1: Tarım dışı ücretliler ve Tarım dışı GSYH (işgünü sayısı ve mevsimsel etkilerden arındırılmış, 2000-2008)

Kaynak: TÜİK ve betam

Şekil 2: Tarım dışı istihdam ve Tarım dışı GSYH (işgünü sayısı ve mevsimsel etkilerden arındırılmış, 2000-2008)

Kaynak: TÜİK ve betam

¹ Mevsimsel düzeltme ve işgücü serilerinin hesaplanması hakkında ayrıntılı bilgi için **Araştırma Notu 001: İşsizlik artıyor, işgücüne katılım düşüyor** başlıklı notumuza bakınız.